

Vědci, vynálezci a podnikatelé v českých zemích

(knižnice)

Dejme mládeži vzory

Českomoravská společnost pro automatizaci (ČMSA) má do své působnosti už více než 20 let zahrnutou přípravu učebních pomůcek pro podporu výuky automatizace a automatizační techniky pro sekundární i terciární odborné vzdělávání. V roce 2000 byla vydána čtyřdílná učebnice celkem o 700 stranách, v roce 2006 vychází učebnice oboru Mechatronika. Dnes jsou už náklady rozebrané, proto v roce 2012 a 2014 vyšla nová dvoudílná učebnice s modifikovaným obsahem. Navíc je při ČMSA ustavena sekce odborných učitelů automatizace, která organizuje setkávání, exkurze a nově připravuje v elektronické formě pracovní sešity pro podporu výuky. Bylo vykonáno mnoho užitečné práce, podle našeho názoru je to stále velmi málo.

Stojíme na prahu období, kdy prioritou EU i hospodářství naší republiky jsou inovace, mající přispět k podpoře konkurenceschopnosti v globalizovaném světě. Je zřejmé, že naplnění těchto očekávání je možné zajistit pouze vzdělanými a iniciativními lidmi, zaměřenými na přírodovědné obory, vědu a techniku. Následná realizace inovací v technologiích, konstrukcích výrobků, servisu i služeb realizovaná v našich podnicích přinese zvýšení přidané hodnoty naší produkce a tím i zvýšení produktivity práce.

Hospodářské organizace sdružené v SPD nebo SST upozorňují nejen na nedostatek kvalifikovaných řemeslníků na trhu práce, ale i na potíže se získáváním kvalitních technických pracovníků - vývojářů, projektantů, konstruktérů, technologů, informatiků, mechatroniků apod. Tyto skutečnosti omezují nejen jejich výrobní možnosti, ale především snižují potenciál pro inovační aktivity. Řešení vidíme v orientaci pozornosti na mladé lidi, v posílení motivačních vlivů na zájem o vědecké bádání, o technické a technologické obory a následnou tvůrčí činnost v nich.

Cesty jsou různé. Především se jedná o spolupráci vědeckých pracovišť a průmyslových podniků s mládeží v regionálním školství naplněnou exkurzemi pedagogů a žáků, jejich stážemi, odbornými soutěžemi apod. Podstatným nedostatkem v tomto úsilí však je skutečnost, že naše mládež nemá k dispozici pozitivní příklady osobností, které by je mohly motivovat k následování.

Je zřejmé, že i v naší zemi lze dosáhnout světových úspěchů ve vědě a technice. Máme osobnosti, které výrazně posunuly lidské poznání, přinesly světu zásadní vynálezy, udivily svým podnikatelským působením, které přineslo prosperitu a zaměstnání pro všechny v jejich okolí. Naše mládež však jejich příběhy nezná. V této situaci přichází Českomoravská společnost pro automatizaci s projektem zaměřeným na vydávání knižnice **Vědci, vynálezci a podnikatelé v českých zemích**. Ve svazcích této knižnice bude uvedeno několik desítek životních příběhů osobností, které se výsledky své práce prosadily v evropském i světovém měřítku. Rozhodně považujeme za nutné, aby tyto informace mohly ve vhodné a přiměřené formě proniknout do výuky v regionálním školství, např. v multimediální stručné podobě s navazující diskuzí vedenou učitelem. Mládeži tak budou představeny pozitivní životní vzory. Mezi ně mohou být při příznivé odezvě zahrnuty i úspěchy našich tvůrčích osobností z 21. století. Při vhodné interpretaci přispěje realizace projektu i k posílení národního sebevědomí našich lidí.

Příprava textů o jednotlivých vybraných osobnostech již probíhá více než dva roky a práce vede ediční rada knižnice složená z osvědčených autorů. Ediční rada vybrala osobnosti, které na našem území dosáhly zaslouženého věhlasu ve světovém i evropském měřítku v oblasti vědy, vynálezů i v podnikání. Příběhy osobností jsou rozdělené do pěti svazků.

1. svazek: Jan Marek Marků, Prokop Diviš, bratřenci Veverkové, Josef Ressel, Jan Perner
2. svazek: Emil Škoda, František Křižík, Emil Kolben, Václav Klement, Tomáš Baťa
3. svazek: Jaroslav Heyrovský, Václav Dolejšek, Antonín Svoboda, Otto Wichterle, Vladimír Svatý, Antonín Holý
4. svazek: Johann Gregor Mendel, Viktor Kaplan, Karel Ježek, Erich Roučka, Christian Andreas Doppler, Ernst Mach
5. svazek: František Josef Gerstner, Josef Božek, Bernard Bolzano, Jan Evangelista Purkyně, Josef Hlávka

První svazek vyšel v prosinci 2016, druhý v březnu 2017 a třetí v květnu téhož roku. Poslední dva svazky jsou rovněž připravené a opustí tiskárnu v nejbližší době.

Vydává nakladatelství Jonathan Livingston, cena jednotlivých dílů se podle rozsahu pohybuje na pultech knihkupectví od 199 do 249 Kč. Lze objednat na www.kosmas.cz se slevou.

Pro úspěch celého projektu je rozhodující, aby se informace v co největší míře dostaly k cílové skupině, kterou jsou především mladí lidé a jejich učitelé v regionálním školství. Stále máme na zřeteli, že průnik těchto informací by byl velmi usnadněn multimediální verzí knihnice. V tomto smyslu vedeme řadu jednání s příslušnými institucemi.

Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc.
místopředseda ČMSA
předseda ediční rady knihnice

Složení ediční rady: Mgr. František Brož, Ing. Josef Dvornák, prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., doc. Ing. Branislav Lacko, CSc., doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc., Ing. Jitka Pohanková, doc. RNDr. Alena Šolcová, PhD., prof. Ing. Jaromír Volf, DrSc.

Představení osobností, jejichž životní osudy a výsledky práce obsahuje knihnice:

[ČESKÝ POLYHISTOR - Jan Marek Marků](#)

[BOJOVNÍK S VIRY - ANTONÍN HOLÝ](#)

[VYNÁLEZ PRO MILIONY OČÍ – OTTO WICHTERLE](#)

[STAVITEL ŽELEZNIC – JAN PERNER](#)

[VYNÁLEZCE TRYSKOVÝCH STAVŮ – VLADIMÍR SVATÝ](#)

[LEGENDÁRNÍ ČESKÝ ELEKTROTECHNIK – FRANTIŠEK KŘIŽÍK](#)

[VYNÁLEZCE A MANAŽER – EMIL KOLBEN](#)

[ZAKLADATEL TRADICE OKŘÍDLENÉHO ŠÍPU – EMIL ŠKODA](#)

[FYZIK VE SLUŽBÁCH ČESKÉHO PRŮMYSLU – VÁCLAV DOLEJŠEK](#)

[VYNÁLEZ RUCHADLA – BRATRANCI VEVERKOVÉ](#)

[VYNÁLEZCE, LESNÍK, EVROPAN -JOSEF RESSEL](#)

[ZAKLADATEL AUTOMOBILOVÉHO PRŮMYSLU -VÁCLAV KLEMENT](#)

[LEGENDA ČESKÉHO PODNIKATELSTVÍ -TOMÁŠ BAŤA](#)

[FYZIK A MACHOVO ČÍSLO](#)